

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Економіка і організація виробництва в ІТ компаніях
Викладач 	Григорій САВЕЛЕНКО, Кандидат технічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Контактний тел.	+38(050)164-58-95
E-mail:	grigoriy.savelenko@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram - за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Економіка і організація виробництва в ІТ компаніях» є опанування студентами основних розділів прикладної економіки, ознайомлення з методами організації ефективного господарювання в ІТ компаніях, управління економікою підприємств даної галузі, набуття необхідної сукупності теоретичних та практичних знань з управління виробництвом на сучасному етапі розвитку ринкової економіки.

Завдання дисципліни «Економіка і організація виробництва в ІТ компаніях» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок

щодо:

- розуміння теоретико-методичних засад економіки та організації підприємництва;
- здатності аналізувати і розв'язувати теоретичні і практичні завдання щодо забезпечення ефективної функціонування підприємства;
- уміння вирішувати прикладні питання економіки, організації та управління виробництвом;
- визначення вартості програмного продукту та консультаційних послуг;
- отримання практичних навичок щодо оцінки ефективності діяльності компанії ІТ-індустрії.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка і організація виробництва в ІТ компаніях» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- правові акти, що регулюють діяльність ІТ-підприємств, та класифікацію суб'єктів господарювання;
- склад, структуру та методи оцінки використання основних засобів, оборотних коштів та нематеріальних активів підприємства;
- класифікацію персоналу та методи визначення чисельності окремих категорій працівників в ІТ-галузі;
- особливості нормування праці програмістів та фахівців з технічного обслуговування обчислювальної техніки;
- механізми ціноутворення, склад витрат виробництва та порядок формування прибутку і рентабельності;
- сутність оподаткування ІТ-компаній та принципи дисконтування інвестицій.

Вміти:

- розраховувати показники ефективності використання основних і оборотних засобів, а також суми амортизаційних відрахувань;
- визначати продуктивність праці та необхідну чисельність персоналу для реалізації ІТ-проектів;
- використовувати методи нормування праці та класифікувати витрати робочого часу технічних фахівців;
- обґрунтовувати вибір схем розподілення відповідальності та планувати організацію колективної роботи в команді;
- розробляти систему стимулювання та обирати оптимальні форми і системи оплати праці для ІТ-спеціалістів;
- визначати собівартість розробки програмного продукту та розраховувати ціну на консультаційні послуги;
- обчислювати показники прибутку, рентабельності виробництва та ефективності виробничих інвестицій;
- використовувати коефіцієнт дисконтування для оцінки економічної ефективності капіталовкладень у довгостроковій перспективі.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- ефективно взаємодіяти у колективі, використовуючи раціональні схеми розподілу відповідальності та професійної комунікації;
- мотивувати членів команди та прогнозувати досягнення спільної мети через систему економічних та психологічних стимулів;
- демонструвати навички гнучкого мислення при вирішенні непланових взаємовідносин та конфліктних ситуацій у трудовому колективі;
- презентувати результати економічних розрахунків та обґрунтовувати управлінські рішення перед стейкхолдерами;
- виявляти відкритість до нових знань у сфері ІТ-технологій, бути критичним та самокритичним при оцінці результатів власної діяльності.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади економіки підприємства

Тема 1. Основні елементи і структура ринкової економіки.

Структурні елементи економічної системи. Підприємство як суб'єкт господарювання. Правові акти, що регулюють діяльність підприємства. Класифікація підприємств.

Тема 2. Основні засоби підприємств.

Економічні ресурси підприємств. Структура та класифікація основних засобів. Методи нарахування амортизації. Показники ефективності використання основних засобів.

Тема 3. Оборотні засоби підприємств.

Склад і структура оборотних фондів. Оборотні кошти та джерела їх формування. Нормування оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів.

Тема 4. Нематеріальні ресурси підприємств.

Поняття та види нематеріальних ресурсів підприємств. Нематеріальні активи підприємств. Особливості амортизації нематеріальних активів.

Тема 5. Персонал підприємства та продуктивність праці.

Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Продуктивність праці.

Змістовий модуль 2. Оплата праці, ціноутворення, прибуток,

економічна ефективність.

Тема 6. Організація колективної роботи.

Схеми розподілення відповідальності. Планування організації колективної роботи. Непланові взаємовідношення в колективі.

Тема 7. Особливості нормування праці в ІТ компаніях.

Методи нормування праці та класифікація витрат робочого часу персоналу ІТ компаній. Нормування праці програмістів. Нормування праці фахівців, зайнятих технічним обслуговуванням обчислювальної техніки.

Тема 8. Мотивація і оплата праці на підприємствах.

Стимулювання праці. Форми і системи оплати праці. Доплати і надбавки до заробітної плати.

Тема 9. Механізм ціноутворення на підприємствах.

Класифікація витрат виробництва. Собівартість продукції. Механізм ціноутворення на підприємствах. Визначення собівартості розробки та ціни програмного продукту. Визначення собівартості та ціни консультаційних послуг.

Тема 10. Прибуток, рентабельність, оподаткування підприємств.

Сутність формування прибутку. Показники рентабельності виробництва і фондів. Податки, які сплачують підприємства.

Тема 11. Економічна ефективність виробництва та капіталовкладень.

Економічна та соціальна ефективність виробництва. Ефективність виробничих інвестицій. Поняття дисконтування витрат, доходів, інвестицій. Розрахунок і використання коефіцієнту дисконтування.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 40 балів, другий модуль – 60 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Базова література

1. Березін О. В., Бутенко Н. В. Економіка підприємства: навч. посіб [Текст] / О. В. Березін, Н. В. Бутенко. — К.: Знання, 2009. — 254 с.
2. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. — К.: Знання, 2013. — 446 с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник [Текст] / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук . — К. : Центр учб. л-ри, 2010 . — 304 с.

4. Скибінська З. М. Економіка та організація виробництва: Навч. посіб. / З. М. Скибінська, Т. Т. Гринів. — К.: Знання, 2012. — 299 с.
5. Економіка підприємства Шваб Л.І. Навчальний посібник. — К.: Каравела, 2008. — 584 с.
6. Герасимчук В.Г., Розенплентер А.Е. Економіка та організація виробництва. Підручник.- Київ: Знання, 2007. - 678 с.
7. Лазарева С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу : [навч. посібник]. – К. : КНЕУ, 2002. – 667 с.
8. Методичні рекомендації до виконання розділу "Економічна ефективність розробленої програми" : випуск. кваліфікац. роб. за другим (магістер.) рівнем ВО : для студ. спец. 123 “Комп’ютерна інженерія” та 122 “Комп’ютерні науки” / [уклад.: Г. В. Савеленко, О. К. Савеленко] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2022. – 76 с.

Допоміжна література

1. Економіка підприємства: Підручник / за аг. Ред.. С.Ф. Покропивного – Вид. 2-ге, перероб. Та доп. – К.: КНЕУ, 2005. – 528 с.
2. Васильков В. Г. Організація виробництва. — К.: КНЕУ, 2003. — 524 с.
3. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і ситуацій: Навч. посіб. / С. Ф. Покропивний, Г. О. Швиданенко, О. С. Федонін та ін. — Вид. 2-ге, перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2005. — 323 с.
4. Матвієнко А. В., Карпенко О. О. Правові аспекти організації HR-менеджменту в ІТ-компаніях. 2021. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.4759221>.
5. Аксютіна В. С. Ефективні шляхи розробки проекту в аутсорсингових ІТ компаніях : master's thesis. 2019. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76578>.
6. Божко Є. І. Захист прав інтелектуальної власності в ІТ-сфері : master's thesis. 2020. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81898>.
7. Волоха А. Методології розробки та впровадження мікрокоманд в іт-компаніях. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 9(9). URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9\(9\)-451-460](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9(9)-451-460).
8. Гнилянська Л., Матолінець І., Замостний В. Технологічні програми як фактор підвищення ефективності відділу продажів в іт компаніях. Економіка та суспільство. 2023. № 57. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-93>.
9. Луценко Ю. О., Шевченко М. М. Управління персоналом в ІТ-компаніях : thesis. 2019. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41859>.
10. Мартиненко В. І. Роль податкової політики у формуванні сучасних hr-

- підходів в іт-компаніях. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки. 2025. № 1 (77). С. 109–114. URL: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/77-15>.
11. Савеленко, Г. В. Управління ризиками при впровадженні інформаційних систем в електронному бізнесі / Г. В. Савеленко, Н. П. Сисоліна, І. В. Ніколаєв // Науковий вісник Львотної академії. Серія : економіка, менеджмент та право. – Кропивницький : ЛА НАУ, 2025. – № 9. – С. 48–59.
 12. Семененко Ю. Підвищення ефективності діяльності команд розробки в іт компаніях. Наука і техніка сьогодні. 2024. № 4(32). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-4\(32\)-396-410](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-4(32)-396-410).
 13. Сидоренко О. В., Черемський І. А. Аналіз проблем системи комунікацій в українських іт-компаніях. Київський економічний науковий журнал. 2025. № 10. С. 106–116. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-765x/2025-10-14>.
 14. Стець С. Управлінські зміни в іт компаніях україни в умовах трансформацій. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-118>.
 15. Холявкіна Т. В., Гузей А. Е. Система для призначення співбесід у ІТ-компаніях. Problems of informatization and management. 2022. Т. 4, № 72. С. 63–66. URL: <https://doi.org/10.18372/2073-4751.72.17463>.
 16. Хоменко О. Б. Продуктивність праці в іт-компаніях: поняття, способи оцінки та основні напрями її підвищення. Economic synergy. 2024. № 2. С. 156–169. URL: <https://doi.org/10.53920/es-2024-2-11>.
 17. Чупрун Є. Види організаційних структур в іт-компаніях. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 11(39). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11\(39\)-1083-1094](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11(39)-1083-1094).
 18. Чупрун Є. Теоретичні аспекти ризик-менеджменту в іт-компаніях. Наукові перспективи (Naukovі perspektivi). 2024. № 10(52). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10\(52\)-778-790](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10(52)-778-790).
 19. Шевченко В. Роль керівника в успішному впровадженні agile у іт-компаніях: кейс-аналіз. Development service industry management. 2025. № 4. С. 150–158. URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12\(20\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(20)).
 20. Hud Y., Hud Y. Управління персоналом в іт-компаніях україни в умовах війни. International electronic scientific journal “Science Online”. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.25313/2524-2695-2023-8-02-20>.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> Офіційний сайт Національної бібліотеки

України імені В.І. Вернадського.

3. <http://www.ukrstat.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби статистики України.